

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อการ ใช้สารฆ่าแมลงอย่างถูกต้องและปลอดภัยใน พืชผักของเกษตรกรในอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นายชาติชาย ชุมสาย ณ อยุธยา

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป คชศิลา ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คุณภี ณ ลำปาง กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กฐิน ศรีมงคล กรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ไพบุลย์ สุทรสุภา กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการ ใช้สารฆ่าแมลงอย่างถูกต้อง และปลอดภัยในพืชผักของเกษตรกรในอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ เกี่ยวกับความปลอดภัยต่อ การใช้สารเคมีฆ่าแมลงในพืชผัก กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาคือเกษตรกรผู้ปลูกผักในอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 132 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS PC⁺)

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 47 ปี ส่วนใหญ่สำเร็จ การศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 3 คน จำนวนแรงงานในครัวเรือน ส่วนใหญ่มี 2 คน มีขนาดพื้นที่ถือครองเฉลี่ย 4 ไร่ ขนาดพื้นที่ปลูกผัก 1-2 ไร่ รายได้จากการปลูก ผักโดยเฉลี่ย 29,909.84 บาท รายได้จากอาชีพรองเฉลี่ย 20,978.03 บาท เกษตรกรมีประสบการณ์ ในการปลูกผักเฉลี่ย 10 ปี แหล่งเงินเชื่อทางการเกษตรคือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ตามลำดับ ส่วนใหญ่เกษตรกรได้รับคำแนะนำในการป้องกันและกำจัด ศัตรูพืชจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เพื่อนบ้าน และเจ้าของร้านจำหน่ายสารเคมีตามลำดับ เกษตรกรได้รับข่าวสารจากโทรทัศน์ วิทยุ หอกระจายข่าวและเอกสารสิ่งพิมพ์ตามลำดับ เกษตรกร มีความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชอยู่ในระดับเฉลี่ย 0.722 และความรู้เกี่ยว กับการจำแนกแมลงศัตรูพืชและศัตรูธรรมชาติอยู่ในระดับเฉลี่ย 0.831 แสดงว่ามีความรู้มาก

เกษตรกรมีการปฏิบัติในการใช้สารฆ่าแมลงอย่างถูกต้องและปลอดภัยในพืชผักสูง ซึ่งแยก ออกเป็น 3 ประเด็นหลัก คือ ก่อนการปฏิบัติการใช้สารเคมี ขณะฉีดพ่นสารเคมี และหลังการ ปฏิบัติฉีดพ่นสารเคมี

ความรู้ในการจำแนกแมลงศัตรูพืชมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อวิธีการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชของเกษตรกร แสดงว่าความรู้ในการจำแนกแมลงศัตรูพืชมีความสัมพันธ์กับวิธีการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชของเกษตรกร

ปัญหาอุปสรรคพบว่า สารเคมีมีราคาแพง เกษตรกรบางรายเลือกใช้สารเคมีไม่ตรงกับชนิดของแมลง การไม่สวมอุปกรณ์ในการป้องกันตัวในการพ่นสารฆ่าแมลง และหาซื้ออุปกรณ์ยาก

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

Independent Study Title	Factors Affecting Farmers' Safety Use of Insecticides in Vegetable at Sarapee District, Chiang Mai Province.	
Author	Mr. Chartchai Chumsai Na Ayudhaya	
M.S. (Agriculture)	Agricultural Extension	
Examining Committee :	Asst. Prof. Prateep Kochsila	Chairman
	Asst. Prof. Dusdee Nalampang	Member
	Asst. Prof. Katin Srimongkol	Member
	Assoc. Prof. Dr. Paiboon Suthasupa	Member

Abstract

The objectives of this study were to study factors affecting farmers' safety use of insecticides in vegetable at Sarapee District, Chiang Mai Province. Data was collected from 132 farmers by the use of questionnaires and analysed by Statistical Package for the Social Science (SPSS PC⁺)

From research findings, it was found that most farmers were male, 47 years of age on average and finished Prathom four. The average number of family member was 3 while 2 of them were family labor. Farm size was 4 rai on average and 1-2 rai were used for growing vegetable. Their average annual income from vegetable was 29909.84 Baht which 20,978.30 Baht of income from non-agricultural source. They had 10 years of vegetable growing experience. They obtained agricultural credits from the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives. Most of them obtained advice on pesticide control and chemical use from extension agents, neighbors and chemical shopkeepers respectively. They received information from television, radio, village loud speaker and other agricultural documents respectively. The average level of their knowledge on insecticide application was 0.722 and on pest control was 0.831 which was at high level.

Farmers practiced pesticide safe use on vegetable at high level which categorized into 3 levels, namely, before, during and after spraying.

Knowledge on identifying pest and insecticide application was statistically related to pesticide use showing that knowledge on identifying pest and insecticide application was associated with pesticide use.

Problems found from the research were price of insecticide was high. Some farmers did not use the right insecticide with particular pests. Some of them did not use protective equipments while applying insecticide and protective equipments were not easily available.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University